

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat

Kapitali 1

Atuuffik, siunertaq, nassuiaatit aamma oqartussaasut pillugit aalajangersakkat

Atuuffik

§ 1. Inatsisartut inatsisaat nunami imaanilu aalisarnikkut Kalaallit Nunaata oqartussaaffigisaani piniarnermut aallaaniarnermullu atuuppoq.

Siunertaq

§ 2. Inatsisartut inatsisaata siunertaraa piniagassat isumalluutit pissusissamisoortumik uumasooqassutsimullu illersorneqarsinnaasumik atorluarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Inatsisartut inatsisaata ingerlanneqarnerani makku pingaartinneqassapput:

- 1) piniagassat isumalluutit piujuartinnissaat aamma kinguaassiortuarnissaat,
- 2) biologit siunnersuinerat nalinginnaasooq aamma piniartut atuisullu ilisimasaat pissarsiarineqarsinnaasut naapertorlugit naapertuuttumik ukiullu qanoq ilinera najoqqutaralugu pitsaanerpaamik atorluannissaq, nalilersuineruq oqimaatigiissumik nalingiissinneqassasut,
- 3) piniarnermik inuussutissarsiuteqarnermi inuussutissarsiutinilu tassunga attuumassuteqartuni aningaasaqarnikkut suliffeqarniarnikkullu tunngasut mianerinissaat,
- 4) inuussutissarsiornikkut soqutigisat allat,
- 5) innuttaasut sukisaarsaarfeqarnikkut kulturikkullu pisariaqartitaat, aamma
- 6) nunat marluk, nunap immikkoortuinut aamma nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit konventionillu.

Imm. 2. Piniarnermut aallaaniarnermullu tunngasutigut ingerlatsinermut atatillugu ilaatigut kattuffiit attuumassuteqartut kiisalu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aqutugalugit piniartut atuisullu ilisimasaasa ilanngunneqarnissaat pingaartinneqassaaq.

Imm. 3. Piniarnermut aallaaniarnermullu tunngasunik ingerlatsinermut atatillugu piniartut atuisullu ilisimasaannik ilanngussinnissaq, katersinnissaq aamma atuinissaq pillugu maleruagassanik ersarinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, tak. imm. 2.

Nassuiaatit

§ 3. Inatsisartut inatsisaanni matumani tulluittut ima paasineqassapput:

- 1) Ingerlatsineq: Piniakkanik killilersukkanik agguaassineq agguaasseqqinnerlu imaluunniit piniakkanik killilersugaanngitsunik kiisalu piniarsinnaanermut allagartanik tunniussisarneq aamma pisanik nalunaarutit tiguneqarnerannik ingerlatsineq Namminersorlutik Oqartussani kommunimilu pisartoq.
- 2) Qinikkatut pisortanillu toqqakkatut suliaqarneq: Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat qinikkatut pisortanillu toqqakkatut suliaqarneq pillugu nalunaarutaannut naapertuuttumik paasineqassaaq.
- 3) Piniarnermi aallaaniarnermilu peqataasoq: Inuk kinaluunniit nammineq iliuuseqarnikkut aallaammik imaluunniit piniutinik allanik atuinnikkut uumasumik nikeriarsinnaajunnaarsitsisoq, ikiliisoq toqutsisorluunniit.
- 4) Inuussutissarsiutigalugu piniarneq aallaaniarnerlu: Piniarneq aallaaniarnerlu, pisap tamakkerlugu ilaannaataluunniit tuniniarnissaa siunertaralugu ingerlanneqartoq.
- 5) Piniarnermut aallaaniarnermullu atortut: Atortut akuerisaasut, uumasup toqunnissaa siunertaralugu piniarnermi aallaaniarnermilu atorneqartartut.
- 6) Angallat imaluunniit "qamutit nunakkoortit": Assartuutit suulluunniit imaatigut aamma nunakkut piniarnermut aamma aallaaniarnermut atatillugu imaluunniit piniariarfissamukarnermi piniariarfissameereernermilu assartuutitut atorneqartut.
- 7) Inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqarneq: Inuk kinaluunniit Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffianni aamma ukiumi ullorsiuteqarfiusumi qaammatit arfinillit sinnerlugit Kalaallit Nunaanniittoq, aamma Kalaallit Nunaannullu akileraartussaataasoq.
- 8) Aqutsineq: Piniakkanik killilersukkanik aamma killilersugaanngitsunik piniarneq aallaaniarnerlu pillugu aalajangiisoqartillugu pingaarnertut aqutsineq, Naalakkersuisuniit kommunimiillu isumagineqartoq.
- 9) Sunngiffimmi piniarneq sunngiffimmilu aallaaniarneq: Piniarneq aallaaniarnerlu tunngaviusumik pisap nammineq atorneqarnissaa siunertaralugu ingerlanneqartartoq.
- 10) Ataatsimoorluni piniarneq: Piniarneq piniartut arlaqartut peqataaffigisaat, akuersissut ataatsimoorussaq imaluunniit inummut namminermut atugassiaq atorlugu.
- 11) Akuersissut aamma akuersissuteqarneq: Piniakkamik aalajangersimasumik piniarnissamut aallaaniarnissamullu immikkut ittumik akuersissut, inummut angallammulluunniit ataatsimut Naalakkersuisunit atulersinneqarsimasoq.
- 12) Pingaarnertut tunisassiorloq: Inuk kinaluunniit pingaarnertut tunisassiornermik isumaginnittoq, ima paasillugu, piniakkanik nujuartanik piniarnermi aallaaniarnermilu pisanik tunisassiorloq. Matumani nioqqutissiat nutaat, taakku inaarlugit tunisassiarineqannginneranni, inunnit nerineqartussatut eqqarsaatigineqartut pineqarput.
- 13) Uumasut ajornartorsiutaasut: Uumasut kiisortut, qimaasaarneqartaraluarlutik nunap immikkoortuinut inoqarfusunut takkuttartut, inunnut aamma immikkut aningaasaqarnikkut nalilinnik pigisanut ulorianartorsiortitsinnaasut. Imaluunniit uumasut kiisortut uumasunik nujuartanik neqissaqarniarnermut iluaqutinut uppersarsarneqarsinnaasumik ajoqusiinnaasut.

Nakkutiginninneq aamma nakkutilliineq

§ 4. Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat malinneqarnersut Naalakkersuisut nakkutigissavaat.

Imm. 2. Inatsisartut inatsisaat una malillugu Naalakkersuisut piviusumik aqutsinerat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit kommunalbestyrelsinut tunniunneqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput.

§ 5. Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup nakkutilliinermik oqartussaasutut Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat malinneqarnersut misissugaralugillu nakkutigisassarai.

Imm. 2. Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup saniatigut nakkutilliinermik oqartussaasussanik allanik Naalakkersuisut toqqaasinnaapput.

Kapitali 2

Piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu piumasaqaatit.

Piniarnermut allagartat

§ 6. Piniarneq aallaaniarnerlu inunnit taakkununga akuersissutaateqartunit taamaallaat ingerlanneqarsinnaapput. Akuersissut inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartatut imaluunniit sunngiffimmi piniarnermut allagartatut tunniunneqartarpoq, taamaattorli tak. § 16.

Imm. 2. Piniarnermut allagartanik atulersitsisarnermut akisussaaffik Naalakkersuisut kommuninut tunniussinnaavaat.

Inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartaq

§ 7. Inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissut, inunnut 15-inik ukioqalereersimasunut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq taamaallaallu inunnut:

- 1) inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqartunut;
- 2) Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartunut aamma qaammatini kingullerni 24-ni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimasunut, taamaattorli takuuk § 10, imm. 1. nr. 1,
- 3) Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataasunut aamma qaammatini ullorsiuteqarfiusuni kingullerni 24-ni Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataasimasunut.
- 4) nunap immikkoortuani aqutsiveqarfiusumi piniarnikkut aallaaniarnikkullu inuussutissarsiteqarfiusussami piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik pisariaqartunik pigisaqartunut, pisariaqartitsinerlu naapertorlugu angallat imaluunniit assartuut motoorilik ilanngullugu, aamma
- 5) pineqartunut isertitaasa tamarmiusut ikinnerpaamik 50 %-iinik, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitanit tamarmiusuneersunik isertitaqartartunut, tak. § 8.

Imm. 2. Imm. 1-imi, nr. 1-5, piumasaqaatit apeqqutaatinnagit Naalakkersuisut inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu akuersissuteqarnissamut piumasaqaatit pillugit malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaapput.

§ 8. Pineqartup isertitaasa tamarmiusut nalilersuiffigineranni pissutsit tulluittut ilanngunneqassapput, tak. § 7, imm. 1, nr. 5:

- 1) Angallatit 25,5 meteri tikillugu tamakkerlugu takissusillit (t.t.) atorlugit aalisarnermit isertitat tamarmiusut, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut nalunaarsornerannut ilanngunneqassapput.
- 2) Isertitat tamarmiusut, akiliisitsilluni tammajuitsussarsiniarlunilu aallaaniartitsinermik aaqqissuussinermeersut imaluunniit akiliisitsilluni tammajuitsussarsiniarlunilu aallaaniartitsinermut atatillugu ilisimasortatut sulinermeersut, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitatut tamarmiusut nalunaarsornerannut ilanngunneqassapput.
- 3) Inuussutissarsiutigalugu piniartuunermiit piginnaasat pissarsiarineqarsimasunut attuumassuteqartumik takornariartitsinermiit imaluunniit pinngortitami misissuinermit ilisimatusarnermulluunniit atatillugu sullissinernit isertitat, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut nalunaarsornerannut imaluunniit isertitat tamarmiusut tamakkerlugit nalunaarsornerannut ilanngunneqassanngillat.
- 4) Qinikkatut pisortanillu toqqakkatut suliassaqartitaanermiit aningaasarsiat aamma akissarsiat imaluunniit inuussutissarsiutigalugu piniartut kattuffisa/peqatigiiffisa siulersuisuini sulinermit aningaasarsiat, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsorneqarnerannut imaluunniit isertitat tamarmiusut tamakkerlugit naatsorsorneqarnerannut ilanngunneqassanngillat.

Sunngiffimmi piniarsinnaanermut allagartaq

§ 9. Sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissut inunnut aqqaneq-marlunnik ukioqalereersimasunut Kalaallit Nunaannilu aalajangersimasumik najugaqartunut tunniunneqarsinnaavoq.

Inuussutissarsiutigalugu aamma sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamut immikkut ittumik akuersissuteqarneq

§ 10. Naalakkersuisut immikkut ittumik akuersissuteqarneq nalunaarutigisinnaavaat:

- 1) §§-it 7-9-nit, inuk pineqartoq piffissani taaneqartuni ilinniarnermik assigisaannilluunniit peqquteqartumik Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimappat imaluunniit qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnera naleqquttutut nalilerneqarpat,
- 2) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, inunnut manna tikillugu pingaarnertut inuussutissarsiuteqarsimanngitsunut,
- 3) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, isertitat amerlassusissaat pillugu piumasaqaatit eqquutsinneqannginnerinut sunneeataasut pissutsit immikkut ittut atuussimanerat uppersarneqarsinnaagaangat,
- 4) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, inunnut siusinnerusukkut piniarnermik, aallaaniarnermik aalisarnermillu pingaarnertut inuussutissarsiuteqarsimasunut, aallaaniartarneq pillugu qarasaasiami toqqorsivimmi digitalinngorlugu uppersarneqarsinnaasumik, aamma
- 5) § 7, imm. 1, nr. 4-mit, inuk 18-init inorlugit ukiulik piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik pisariaqartunik atornissaannut periarfissaqarpat aammalu piniarnermut sunngiffimmi atuuttumik allagartaqarpat.

Isumaginninnikkut suliffeqarfinnut atuarfinnullu immikkut ittumik akuersissuteqarneq

§ 11. Inuussutissarsiutigalugu imaluunniit sunngiffimmi piniarsinnaanermut allagartamik atuutilersitsinermut atatillugu §§ 7-imi aamma 9-mi aalajangersakkanit Naalakkersuisut isumaginninnikkut suliffeqarfimmut immikkut ittumik akuersissuteqarnermik tunniussisinnaapput, suliffeqarfiup inunnik perorsaaneramik suliaqarnermini piniarneq aallaaniarnerlu periutsit ilaattut atortarpagit aamma atuarfinnut piniarneq aallaaniarnerlu atuartsinerup ilaattut pingaaruteqartut ilaappata. Aalajangersagaq una malillugu immikkut ittumik akuersissuteqarnikkut inuussutissarsiutigalugu imaluunniit sunngiffimmi piniarsinnaanermut allagartamik atuutilersitsinermi, piniakkanik killilersukkanik piniarsinnaaneq Naalakkersuisut killiliivigisinnaavaat mattussisinnaallutilluunniit.

Imm. 2. Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugu maleruagassat atuutilersinneqartut peqataasuniit eqquutsinneqarnissaat suliffeqarfimmi atuarfimmiluunniit pineqartumi aqutsisut akisussaaffigaat.

Akuersissuteqarneq aamma akuersissut

§ 12. Piniakkanik assigiinnik assigiinngitsunilluunniit piniarneq aallaaniarnerlu piumasaqaateqarfusinnaavoq, inuup pineqartup taama ilornissamut akuersissummik peqarnissaanik imaluunniit inuit pineqartut taama ilornissamut akuersissuteqarnissaannik.

Imm. 2. Kommuunit pineqartut qinnuteqartunut piniarnermut allagartamik atuuttumik pigisaqartunut aamma aqutsiveqarfimmi inuit allattorsimaffianni najugaqartunut, akuersissutini akuersissuteqarnernillu tunniussillutillu agguaaassisinnaapput. Taamaattorli piniakkat aalajangersimasut ilanngunneqanngitsoorsinnaapput.

Imm. 3. Imm. 2-mi aalajangersagaq apeqqutaatinnagu aqutsiveqarfimmi pineqartumi pisassiissutit killilersugaanngippata imaluunniit uumasogatigiit siaruaassimaffiat kommunini arlaqartuniissimassappat aamma aqutsiveqarfimmi arlaqartuniissimassappat, qinnuteqareermermi pissutsini immikkut ittuni inuit aqutsiveqarfimmi allami najugaqartut aqutsiveqarfimmi allami piniarsinnaanerat Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup akuerisinnaavaa.

Imm. 4. Uumasunut pisassiiffusartunut akuersissutini akuersissuteqarnernullu agguaaassinermi piniutini angallatinillu pisariaqartunik peqartoqarnissaanik Naalakkersuisut piumasaqaasorsinnaapput.

§ 13. Piniakkanik killilersukkanik inuussutissarsiutigalugu piniarnissamut aallaaniarnissamullu akuersissut akuersissuteqarnerlu, inunnut 15-inik ukioqalereersunut inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik pigisaqartunut qinnuteqarnerup kingorna tunniunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Qinnuteqaatinut tiguneqarsimasunut sanilliullugu kommuunimi ataatsimi piniakkat killilersukkat piniarnissaannut akuersissutit akuersissuteqarnerillu ikinnerusimappata, tulleriiaarineq malillugu agguataarineq ingerlanneqassaaq tassanilu ukiumi kingullermi pisat kiisalu akuersissutit akuersissuteqarnerillu atunngitsuukkat ilanngullugit nalilersorneqassapput. Tamatuma agguaaassineq suli aalajangiiffigisinnaanngippagu, akuersissutit makitsissutigineqarsinnaapput.

Imm. 3. Aqutsiveqarfimmi isorartuuni akuersissutit arlaqartut piniartunut ataasiakkaanut tunniussorneqarsinnaapput, piniarneq imminut akilersinnaasunngortikkumallugu.

Imm. 4. Makitsinermut atatillugu, tak. imm. 2, akuersissutitik tunniussisartutut oqartussaasoq tulleriiaarinnermik utaqqisut allattorsimaffianik akuersissutitik agguaasseqqinnermi atornerqartussamik makitsissaaq.

Imm. 5. Kikkut tamarmik makitsineq malinnaavigisinnaassavaat, tak. imm. 2. Makitsinissaq kingusinnerpaamik sapaatip akunneranik sioqqullugu akuersissutitik tunniussisartutut oqartussaasup pineqartup, makitsinissamut piumasaqaatit, piffissaq aamma sumiiffissaq tamanut saqqummiutissavaa.

Imm. 6. Piniakkanik killilersukkanik inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissutitik akuersissuteqarnernillu agguaassisarnermut maleruagassanik ersarinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Imm. 7. Piniakkanut killilersukkanut akuersissut aamma inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut akuersissuteqarneq piumasaqaateqarfusinnaavoq, inuk pineqartoq akuersissummik tunniussisoqarnissaa sioqqullugu nunap immikkoortuani aqutsiveqarfusumi qinnuteqarfigineqartumi minnerpaamik qaammagini pingasuni ataannartumik najugaqarsimanerminut uppersaateqassasoq.

Imm. 8. Meeraq aqqaneq-marlunnik ukioqalereersimasooq sulili 15-inik ukioqalersimangitsoq piniarnermut aallaaniarnermullu peqataasinnaavoq piumasaqaatit tulliniittut malillugit:

1) Meeraq aallaammik nassataqarsimappat aamma meeqqap igeriarnerani, meeqqap angajoqqaavinit nakkutiginnittumilluunniit allaganngorlugu akuersissummik peqarnikkut, meeqqap angajoqqaavisa, nakkutiginnittuata imaluunniit inuup 18-inik ukioqalereersimasup meeraq 1 meterisut qanitsigalugu ilitersussavaa.

2) Aallaasip sulloqqortussusia inatsimmi atuutsinneqartoq qaqugukkulluunniit malinneqassaaq.

3) Inuk meeqqamik ilitersuisuusoq, piniarnermut aallaaniarnermullu pineqartumut akuersissummik atuuttumik peqassaaq.

Imm. 9. Uumasut meeqqamit pisarineqartut imm. 8-mut ilaasut, inummit piniarnerup nalaani meeqqamut ilitersuisumit pisatut nalunaarsorneqassapput.

§ 14. Piniakkanik killilersukkanik sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissut, qinnuteqarnerup kingorna inunnut 15-inik ukioqalereersimasunut Kalaallit Nunaannilu aalajangersimasumik najugaqartunut, piffissarlu qinnuteqarfik sioqqullugu ukiuni kingullerni marlunni Kalaallit Nunaanni ataannartumik aalajangersimasumik najugaqareersimasunut tunniunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Aalajangersagaq imm. 1-imiittoq apeqquataatinagu, piniakkanik killilersukkanik sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissut qinnuteqarnerup kingorna inunnut tunniunneqarsinnaavoq, inuk taanna:

1) Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarpat, aamma

2) piffissaq qinnuteqarfik sioqqullugu ukiuni qulini kingullerni sivikinnerpaamik ataavartumik ukiuni marlunni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimappat.

Imm. 3. Meeraq aqqaneq-marlunnik ukioqalereersimasooq sulili 15-inik ukioqalersimangitsoq piniarnermut aallaaniarnermullu peqataasinnaavoq piumasaqaatit tulliniittut malillugit:

1) Meeraq aallaammik nassataqarsimappat aamma meeqqap igeriarnerani, meeqqap angajoqqaavinit nakkutiginnittumilluunniit allaganngorlugu akuersissummik peqarnikkut, meeqqap angajoqqaavisa, nakkutiginnittuata imaluunniit inuup 18-inik ukioqalereersimasup meeraq 1 meterisut qanitsigalugu ilitersussavaa.

2) Aallaasip sulloqqortussusia inatsimmi atuutsinneqartoq qaqugukkulluunniit malinneqassaaq.

3) Inuk meeqqamik ilitersuisuusoq, piniarnermut aallaaniarnermullu pineqartumut akuersissummik atuuttumik peqassaaq.

Imm. 4. Uumasut meeqqamit pisarineqartut imm. 3-mut ilaasut, inummit piniarnerup nalaani meeqqamut ilitersuisumit pisatut nalunaarsorneqassapput.

§ 15. Piniarsinnaanermut allagartanik, akuersissuteqarnernik akuersissutinillu atuutilersitsisarneq, pissarsiniartarneq aamma annaasaqarneq pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik ersarinnerusunik aalajangersaasinnaapput. Tamatuma saniatigut akuersissuteqarnermik, akuersissutinik aamma piniarsinnaanermut allagartanik atuutilersitsinermut akiliuteqartoqarnissaa Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat.

Imm. 2. Naalakkersuisut imm. 1 malillugu maleruagassanik atuutilersitsinermut atatillugu aalajangiisinnaanermut pisinnaatitaanertik kommunalbestyrelsimut tunniussinnaavaat, tak. §§-it 7 aamma 9.

Imm. 3. Akiligassap akilerneqarnissaa pisimanngippat, tak. imm. 1, akuersissuteqarnerup imaluunniit akuersissutip atorneqarsinnaanerata killiliiffigineqarneranik kinguneqarsinnaavoq kiisalu pisuni ilungersunartuni imaluunniit pisuni iliuuserisimasanik uteqattaariffusuni akuersissuteqarnerup imaluunniit akuersissutip atorunnaarsinneqarneranik kinguneqarsinnaavoq, taamatuttaaq akiligassamik akileereertoqartinnagu akuersissummik nutaamik atuutilersitsisoqannginnissamik.

Akiliisitsilluni aallaaniartitsineq

§ 16. Inuit piniarnermut aallaaniarnermullu peqataarusuttut, §§-ini 7-mi 9-milu ilaanngitsut, piniarnermut aallaaniarnernullu suugaluartunulluunniit immikkut akuersissummik peqassapput.

Aallaaniarsinnaanermut pisinnaatitsissut, akiliuteqarluni aallaaniarnikkut pissarsiarineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Inuit §§-imi 7-mi aamma 9-mi pineqartut kisiannili Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugu maleruagassat atuutilersinneqartut malillugit piniakkanik aallaaniarnissamut akuersissummik pissarsisimanngitsut, aallaaniarsinnaanermut pisinnaatitsissummik pissarsisinnaapput, inuit imm. 1-imut ilaasut assigalugit.

Imm. 3. Naalakkersuisut akuersissutinik imm. 1-mi aamma 2-mi taaneqartunik atuutilersitsinermut atatillugu akiliummik akiliuteqartoqarnissaanik piumasaqaateqarsinnaapput. Akiliutip annertussusissaa nalunaarut aqqutigalugu aalajangersarneqassaaq.

Imm. 4. Imm. 1-mi aamma 2-mi akuersissutinik taaneqartunik atuutilersitsisarneq, pissarsiniartarneq aamma annaasaqarneq pillugit maleruagassanik ersarinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Maleruagassanik atuutilersitsinermut atatillugu allaffisornikkut ingerlatsinerup pisariaqartup isumagineqarnissaa kommuuninut Naalakkersuisut peqqussutigisinnaavaat taamatuttaaq suliffeqarfiit takornariartitsinermilu peqatigiiffiit ingerlatsinermik isumaginninnissaannik Naalakkersuisut pisinnaatitsisinnaapput.

§ 17. Aallaaniarnerit ilaat aatsaat akiliisitsilluni aallaaniartitsisartoq akuerisaasoq peqatigalugu ingerlanneqarsinnaasut pillugu Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

§ 18. Akiliisitsilluni aallaaniartitsisartutut akuerineqarnissap angunissaa annaaneqarnissaalu pillugit maleruagassanik ersarinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumani akiliisitsilluni aallaaniartitsinermi ilisimasortanik atuisarneq akuersisarnerlu ilanngullugit.

Kapitali 3

Eqqissisimatitsineq, piujuaannartitsiniarluni teknikkikkut iliuutsit, atuineq il.il.

Eqqissisimatitsinermik, piniarnermik aallaaniarnermillu malittarisassiornermi iliuuserineqartut

§ 19. Piniarnermik aallaaniarnermillu malittarisassiornermut iliuusissat Naalakkersuisut ingerlassinnaavaat matumani ilanngullugu tullinnguuttut pillugit maleruagassat aalajangersaaffigineqarnerat:

- 1) Piffissat eqqissisimatitsiffiusut aamma nunap immikkoortui piniarfigeqqusaanatillu aallaaniarfigeqqusaanngitsut kiisalu taakkunanani eqqissisimatitaasuni piniarnermut aallaaniarnermillu atatillugu angalasinnaanissamut.
- 2) Pisanik piniarnermillu inerteqqutit imaluunniit killilersuinerit.
- 3) Pisineqarsinnaatitaasunik uumasogatigiikkuutaartumik, piffissaliussakkuutaartumik aamma aqutsiveqarfikkuutaartumik immikkoortitsineq.
- 4) Ukioqatigiiat, uumasogatigiiat, kommuunit, aqutsiveqarfiit, angallatit ataatsimoortut, angallatit ataasiakkaat, assartuutit imaluunniit piniarnermut atortut piniariaatsillu malillugit pisineqarsinnaatitaasut amerlassusissaannik agguanneqarnissaannik agguateqqinneqarnissaannillu §§-ini 7, 9 aamma § 16 naapertorlugit piniakkanut suussusersisanut pisassiissutaasut ersarinnerusumik aalajangersarneqarnerat.
- 5) Piniakkat angissusaat, utoqqaassusaat suaassusaallu.

Piniakkanik aallaaniarnissamut piumasaqaatit

§ 20. Piniakkanik piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu piumasaqaatit pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik atuutilersitsisinnaapput, makku ilanngullugit:

- 1) Inunnut §§-it 7, 9 aamma § 16 naapertorlugit piniarnernut suussusersisanut piumasaqaatinik naammassinnittunut, piniakkanik ataasiakkaanik aalajangersimasunik piniarsinnaanerat pillugu piumasaqaatit ersarinnerusut aalajangersaaffiginerat.
- 2) Piniarnermi atortulersuutininik aamma piniutininik ilusilersuineq atuinerlu kiisalu angallatinik nunakkoorutinillu, aallaasit imassaasa suunerinik imaluunniit piniariaatsinik atuineq.
- 3) Angallatinik nunakkoorutinillu, atortunik, atortulersuutit ilusaannik, aallaasit imassaasa suunerinik imaluunniit piniariaatsinik aalajangersimasunik atuinnissamut inerteqquteqarneq killilersuinerlu, aamma
- 4) Piniarnermi aallaaniarnermilu ileqqorissaarnissamut malittarisassat.

Imm. 2. Pisat plombilernissaat pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumani ilaatigut aaqqissuussinermik isumaginninneq, plombit atorineqarnissaannut periutsit aamma plombiliinissamik pisussaaffeqarnerup eqquutsinneqannginnerani kinguneqaataasussat ilanngullugit. Plombeliisarnerup atorineqarnissaa pillugu maleruagassat atuutilersinneqarsimappata, plombi ikkunneqarsimasooq uppersarsaatitut ilanngunneqassaaq, tak. § 22, imm. 4 aamma 5.

Uumasunik pissanneqarsimasunik toqutsineq

§ 21. Uumasup eqqorneqarluni aallaaneqarnermi kingunitsianngua toqoreersimanissaa piniartup qulakkeertussaavaa.

Imm. 2. Inuk piniarnerup aallaaniarnerullu nalaani uumasunik pissataqartoq, sapinngisamik piaarnerpaamik uumasup toqunneqarnissaanut pisussaaitaavoq.

Imm. 3. Uumasooq pissanneqarsimasooq naneqqinneqanngippat toqunneqarlunilu piniarnerup naammassineranut atatillugu piniartooq pissutsit piviusut pillugit Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut imaluunniit nakkutilliisutut oqartussaasumut nalunaaruteqartussaavoq.

Imm. 4. Inuk uumasunik allap pissataanik sulilu uumasunik takunnittoq, sapinngisamik uumasunik toqutsissaaq. Toqutsineq piniarnissamut piffissaliussap avataani pippat, pisaq tamarmi Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqassaaq. Takunnittup pisussaaffigaa pisaq Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarutigissallugu, tassanilu aalajangerneqassaaq uumasooq tamakkerlugu ilaaluunniit qanoq pineqassanersoq.

Pisanik atuineq, tunisineq tuniniaanerlu

§ 22. Kommuunip imaluunniit nunaqarfiup allaffiani akuersissummut imaluunniit akuersissuteqarnermut pisisat naqissuserlugit nalunaarsorneqareersimatinnagit, najukkami kalaalimineerniarfimmi tuniniaaffinniluunniit allani piniakkanik killilersukkaniit akuersissutitalimmillu piniarneqartartuniit pisat tuniniaqqusaanngillat.

Imm. 2. Tuniniaaqqinnermi kissaateqartoqarneratigut pisap oqartussaasunit eqqortunit nalunaarsorneqarsimaneramik uppersarsaammik takutitsisoqarsinnaasassaaq, tak. imm. 1.

Imm. 3. Suliffeqarfinnut, atorfeqarfinnut neriniartarfinnuunniit toqqaannartumik piniakkanik killilersukkanik tunisineq inuussutissarsiutigalugu piniartunit inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartamik atuuttumik imaluunniit akuersissuteqaammik pigisaqartunit pisaqarnissamullu akuersissummik naqissusikkamik peqartunit taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq.

Imm. 4. Suliffeqarfiit, atorfeqarfiit neriniartarfillu, tak. imm. 3, pisinartooq inuussutissarsiutigalugu piniartunit inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut atuuttumik allagartamik pigisaqartunit pisaqarnissamullu akuersissummik imaluunniit akuersissuteqarnermik naqissusikkamik peqartunit pisiaasoq uppersarsarsinnaassavaat.

Imm. 5. Uppersarsaat, imm. 4 takuuk, tassaavoq pisinermut uppersarsaat atsiorsimasooq inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartap pisaqarnissamullu akuersissutip imaluunniit akuersissuteqarnerup naqissusersimasup assilineramik ilalik.

Imm. 6. Inuit inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut allagartamik pisaqarnissamullu akuersissummik imaluunniit akuersissuteqarnermik naqissusikkamik peqartut kisimik piniakkat killilersukkat mattaanik, orsuanik, amianik, niaquanik, nassuinik, saarnginik, kukiinik, neqaanik, kigutaanik/tuugaavinik, qiviunik aqajarualluunniit tunisiseqqusaapput tuniniaqqusaallutilluunniit. Pisap ilaanut ataasiakkaanut akuersissutip assilineramik imaluunniit akuersissuteqarnerup assilineramik pisanut qilerunneqarsimassaaq. Taamaattoq uppersarsaammik imm. 4-mi taaneqartumik peqarsimagunik pisinartarfiit il.il. pisat ilaannik pineqartunik tuniniaqqqissinnaapput.

Imm. 7. Unioqquitsilluni pisinineqarsimasup pisap mattaanik, orsuanik, amianik, qiviunik, niaquanik, nassuinik, saarnginik, kukiinik, kigutaanik/tuugaavinik aqajaruanillu kiisalu avataanik allanik pisineq tunissutisinerlu inerteqqutaavoq.

Imm. 8. Naalakkersuisut pisanik tuniniaaneq pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaapput.

§ 23. Inuussutissarsiutigalugu piniarnissamut akuersissummi, uumasup pisap ilivitsup ilaanilluunniit tuniniarnera, uumasut nakorsaqaarfianit aamma inuussutissalerinermut oqartussaasunit akuerisaasumut, neqaarniamut imaluunniit tunitsiviusumut ingerlanneqassasoq imaluunniit inuussutissarsiutigalugu piniartuq tunisinissamut akuersissummik atuuttumik peqassasoq piumasaqaatigineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Sunngiffimmi aallaaniartartut tunisisinnaanerata aamma kalaalimineerniarfimmi tuniniaasinnaanerat pillugit kommuunit ataasiakkaat aalajangersaassapput. Uppernarsaateqarnissamik piumasaqaat, § 22, imm. 1-imi taaneqartuq atuuppoq.

Imm. 3. Inuussutissalerinermi inatsimmi qaqugukkulluunniit atuuttumi piumasaqaatit aalajangersarneqarsimasut, aamma maleruagassani taanna malillugu atuutilersitani, kalaalimineerniarfimmi uumasunik tunisinermi tuniniaanermilu eqquutsinneqassapput taamaallaallu tunngaviusumik piffissani piniarfiusuni ingerlanneqaqqusaallutik.

Imm. 4. Pisat suliarinissaannut, atorluarnissaannut, tuninissaannut tuniniarnissaannullu maleruagassanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumani uumasut unioqquitsinikkut pisat imaluunniit uumasut imminut illersorniarluni pisat ilivitsut ilaannilluunniit, pisortat suliffeqarfutaannut imaluunniit najukkami innuttaasunut agguanneqassanersut aalajangiisinnaanerat ilanngullugu.

Imm. 5. Suliffeqarfinnut, atorfeqarfinnut neriniartarfinnullu toqqaannartumik tunisisinnaanermut piumasaqaatitut, pingaarnertut tunisassiortutut pikkorissartoqarnissaa pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, tak. § 22, imm. 3.

Ataatsimoorluni piniarneq

§ 24. Ataatsimoorluni piniarnerup ingerlanneqarnissaa pillugu maleruagassanik ersarinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasarput.

Imm. 2. Ataatsimoorluni piniarnermut atatillugu peqatigiiffit kattuffillu ataatsimoorluni piniarnermut aqutsisussamik toqqaasinnaanissaannik Naalakkersuisut pisinnaatitsisinnaapput.

Imm. 3. Ataatsimoorluni piniarnermi peqataanissaq pillugu piumasaqaatit qaqugukkulluunniit atuuttut naapertorlugit, ataatsimoorluni piniarnermi peqataasutut allatulli, piumasaqaatit ataatsimoorluni piniarnermi aqutsisup eqquutsissavai.

Imm. 4. Inatsisartut inatsisaat una malillugu taannalu naapertorlugu maleruagassat aalajangersarneqarsimasut malillugit piniarnerup ingerlanneqarnissaa, ataatsimoorluni piniarnermi peqataasut tamakkerlutik akisussaaffigaat. Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat naapertorlugit pisanik nalunaaruteqarnissaa pisimanngippat, nalunaaruteqannginnermut tassunga peqataasut tamakkerlutik akisussaasuupput.

Piniariaaseq aallaaniariaaseq atortullu

§ 25. Timmisartut, qulimiguullit qamutillu motoorillit, matumani qamuteralaat ATV-llu ilanngullugit kiisalu angallatit uuttuutaat malillugu 15 meterinit takissusaa tamakkerlugu (t.t.) takinerusut , aallaaniarnerup ingerlanerani imaluunniit piniariarfimmut piniariarfimmiillu assartuinermi uumasunut 500 meterinik qaninnerusumi atoqqusaanngillat. Taamaattoq piniakkanut killilersukkanut immikkuullarissunut atatillugu angallatit takissusissaat pillugu allanik aalajangersagaqarsinnaavoq. Piniarnermi aallaaniarnermilu drone-t atornissaat inerteqqutaavoq.

Imm. 2. Uumasunik piniakkanik aalajangiiniarnermi toqunartut, nammineq seqqortussiat, kiisartut, nigarsiniutit teknikkikkulluunniit atortut allat atornissaat inerteqqutaavoq. Tamannali piniakkanut imaaniittunut atuutinngilaq, taakku unaq tuukkartalik imaluunniit atortulersuut assingusoq atorlugu aalajangersorneqaqqusaammata kiisalu puisinniarnermut aamma qilalukkanik qaqortanik qernertanillu piniarnermut qassutit atoqqusaammata.

Imm. 3. Piniarnermi aallaaniarnermilu aallaasit eqiinnartakkat eqittaannartakkallu atornissaat inerteqqutaavoq, taamaattoq tak. imm. 4.

Imm. 4. Uumasut piniakkat, nunap immallu immikkoortuisa piffissallu ilaannut § 7 malillugu inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu aallaasit eqittaannartakkat atorneqarnissaannut maleruagassanik Naalakkersuisut atuutilersitsisinnaapput.

Imm. 5. Piniakkanik aalajangersimasunik aallaaniarnermi piniarnermi atortut suut kiisalu periutsit suut atorneqaqqusaanissaannut maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasarput, matumani ileqqutoqqat malillugit atortut periutsillu kiisalu aallaasit kaliberit minnerpaaffissaat kiisalu aallaasit imassaasa suunissaat angissusissaallu ilanngullugit.

Imm. 6. Pisap atorneqarsinnaasortai tamaasa soorlu assersuutigalugu neqaa, mattaa, orsua aamma amia piniariarfimmiit angerlaanneqassapput qimatulineqassallutilluunniit. Pisaqarfiup pilaffilluunniit qimannissaa sioqqullugu perlukut sapinngisamik peerneqassapput.

Imm. 7. Naalakkersuisut piniarnermut aallaaniarnermullu atatillugu assartuutit motoorillit atorneqarnerat pillugu aalajangersakkanik atortussanngortitsisinnaapput.

Kommuunimi aqutsineq ingerlatsinerlu

§ 26. Inatsisartut inatsisaat una malillugu maleruagassanik atuutilersitsinermut atatillugu aqutsinermi ingerlatsinnissamik pisariaqartumik isumaginninnissaq Naalakkersuisut kommuuninut suliareqqusinnaavaat, matumani aamma kommuunimi ileqqoreqqusaaq aqqutigalugu najukkami uumasogatigiiiaanik nunap immikkoortuinut killilikkanut uumasogatigiiat siammarfigisimasaanni, ingerlatsineq ilanngullugu.

Imm. 2. Pisassiissutit pisarineqarsimanngitsut agguanneqaqqinnissaannut akisussaaffik Naalakkersuisut kommuuninut tunniussinnaavaat. Agguasseqqinnerup inernera Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut agguasseqqereernerup kingusinnerpaamik ullut pingasut kingorna nalunaarutigineqassaaq.

Imm. 3. Piniarnek pillugu Siunnersuisoqatigiit kattuffillu attuumassuteqartut allat tusarniaaffiginerisa kingorna, Inatsisartut inatsisaat una malillugu aqutsineq, nunap immikkoortuanut killilikkamut tunngasoq, tamakkiisuusoq ilaannakuusorluunniit kommuunip aqutsivianut Naalakkersuisut tunniussinnaavaat, tak. imm. 1.

Imm. 4. Aqutsinerup kommuunimut tunniunneqarneranut atatillugu Naalakkersuisut piumasagaatinik aalajangersaasinnaapput, tak. imm. 3.

Imm. 5. Naalakkersuisunit piginnaatitsissut malillugu kommuunimut imm. 1 aamma 3 naapertorlugu kommuunip ileqqoreqqusaa aqqutigalugu kommunalbestyrelsit maleruagassiussapput, Naalakkersuisunit akuersissutigineqartunit.

Kapitali 4

Pisanik nujuartanillu uumassusililerinikkut misissuinerit aamma statistikki

§ 27. Aalajangersakkat Inatsisartut inatsisaat una imaluunniit taanna naapertorlugu aalajangersakkat atuutilersinneqarsimasut apeqqutaatinnagit, nunap pisuussutaanik uumasunik piniarneqarsinnaasunik imaluunniit ilisimatusarnermi misissuinerup ilaasumik misissuinerup ilaatut, piniarnissamut aallaaniarnissamullu akuersisummik Naalakkersuisut tunniussisinnaapput.

Imm. 2. Uumasut nujuartat pisuussutit piujuarnissaat imaluunniit aqutsinerup anguniakkap qulakkeernissaat siunertarineqarsimappat, uumasut aalajangersimasut nunap immikkoortuani killilikkami toqunneqarnissaat pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut atuutilersitsisinnaapput.

Uumasunik nujuartanik nikeriarsinnaajunnaarsitsineq, ungoorineq, passussineq aamma pinngortitamut inissiineq

§ 28. Uumasunik nujuartanik nikeriarsinnaajunnaarsitsineq, ungoorineq, passussineq aamma pinngortitamut inissiineq kiisalu aallaaniarsinnaaneq imaluunniit allatut inuussutissarsiutigalugu atuinissaq uumasogatigiiaanillu pilersitsinissaq siunertaralugu uumasunik pinngortitamut inissitanik aqutsineq pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut atuutilersitsisinnaapput.

Statistikki aamma uumassusililerinikkut misissugassat

§ 29. Naalakkersuisut maleruagassanik atuutilersitsisinnaapput taakkulu malitsigisaannik §§-it 7 aamma 9 malillugit piniarnermut allagartamik kiisalu § 16 malillugu akuersisummik piginnittut pisat pillugit paasissutissanik tunniussaqaassapput kiisalu uumassusililerinikkut nalilersuinissamut aqutsinermullu atugassanik misissugassanik pisaneersunik tunniussisassallutik. Nalunaarsuiffik uumasuniillu misissugassat piniakkap pisarineqarfianut kommuunimut tunniunneqassapput, taassuma apuunneqarfissaanut nassiussineq isumagissammagu.

Imm. 2. Ataatsimoorluni piniarnermi pisamik nalunaaruteqarnermi, ataatsimoorluni piniarnermut aqutsisutut toqqarneqarsimasumit pisat nalunaarutigineqassapput, piniaqataasimasut tamarmiusut aqqi inuttullu normui nalunaarutigalugit.

§ 30. Ikkuttakkat, ilisarnaatit, radiukkut qaammataasakkullu nassitsissutit kiisalu ilisarnaatit allat uumasunit nassaaneersut pisaneersulluunniit Pinngortitaleriffimmut nassiunneqassapput, tassungalu ilanngunneqassapput uumasooq sumi qangalu pisarineqarsimanngikkuni nassaarineqarsimanersooq pillugit paasissutissat.

Kapitali 5

Uumasut ajornartorsiutaasut

§ 31. Uumasut kiisortut, soorlu assersuutigalugu nanoq imaluunniit amaroq qanillisarnissaat, ujjartornissaat, malersornissaat imaluunniit allatut akornusersornissaat inerteqqutaavoq.

Imm. 2. Imm. 1 apeqqutaatinngu uumasut kiisortut imm. 1-imi taaneqartut ujjartornissaat malersornissaallu inerteqqutaanngilaq, tamanna uumasunik kiisortumik unioqqutitsisuunngitsumik aallaaniarnermut, akiliisitsilluni piniarnertaqanngitsumik takornariartitsinermut imaluunniit inuit najugaqarfianniit qimaatitsiniarnermut atatillugu pisimappat, tak. imm. 3.

Imm. 3. Politiit, nakkutilliinermut oqartussat, kommuneqogedit, inuilluunniit allat Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmiit pisinnaatinneqartut uumasunik kiisortunik inoqarfimmiit eqqaaniilluunniit qimaatitsiniarsarinerat akornusersornissaa inerteqqutaavoq.

Imm. 4. Uumasut kiisortut drone-t atorlugit piniarnermut aallaaniarnermullu atatillugu filmilarineqarnissaat allatulluunniit malersornissaat inerteqqutaavoq, drone atorneqartoq uumasunik kiisortunik qimaatitsiniarnermut ilisimatusarnermulluunniit atasumik siunertanut atorneqarsimanngippat.

Imm. 5. Uumasut ajornartorsiutaasut qimaasaarnissaannut toqunneqarnissaannullu atugassarititaasut pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut atuutilersitsisinaapput, matumani inuup inuuneranik, peqqissusianik pigisaanillu, nunap immikkoortuani piniagassat killeqarneranik aamma ajortianeranik, pisortat pigisaannik kiisalu angallannikkut attaveqaatitigullu pissutsinik qularnaarinissaq siunertarineqarpat.

Allatut ajornartumik iliortariaqarneq imaluunniit imminut illersortariaqarneq

§ 32. Uumasooq allatut ajornartumik iliortariaqarnerup imaluunniit imminut illersortariaqarnerup malitsigisaanik toqunneqarpat, takuuk manna pillugu pinerluttulerinermut inatsimmi maleruagassat, uumasooq tamakkerlugu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqassaaq. Allatut ajornartumik iliortariaqarnermi imaluunniit imminut illersortariaqarnermi uumasup toqunneqartup tamarmiusup ilaanilluunniit qanoq passunneqarnissaa pillugu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik aalajangiissaaq.

Imm. 2. Allatut ajornartumik iliortariaqarnermi imminulluunniit illersortariaqarnermi toqutsisoqartillugu inuk uumasunik toqutsisoq, kinguarsaanertaqanngitsumik Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut tamanna pillugu nalunaaruteqassaaq.

Kapitali 6

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit

§ 33. Kattuffinniit suliffeqarfinniillu, piniarnermut aallaaniarnermullu akuusartunik, inuttaqartumik Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik Naalakkersuisut pilersitsissapput.

Imm. 2. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit katitigaanerat ilaasortaasullu amerlassusissaat pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaassapput.

Imm. 3. Sulianut tamatigoortunut qulliinerusunullu § 2, imm. 2mut aamma 3-mut aamma §§-inut 7-mut, 9-mut aamma 14-26-imut tunngassuteqartunut, Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniaaffiginissaannut Naalakkersuisut pisussaaffeqarput.

Imm. 4. Apeqqutini pisariaqavissuni, imm. 3-mut ilaasuni, Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat ataasiakkaat tamakkerlugit allakkatigut tusarniaaffiginissaat Naalakkersuisut ingerlassinnaavaat. Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnermi isummernissamut periarfissaqanngippata allakkatigut tusarniaaneq atorpeqarsinnaavoq.

Kapitali 7

Nakkutilliineq

§ 34. Nakkutilliisutut oqartussaasoq, matumani piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut ilanngullugit, piniarnermi aallaaniarnermilu angallatinik nunakkoorutinillu kiisalu piniarnermut aallaaniarnermullu angallassissutinik nunakkoorutinillu unitsitsisinnaavoq angallammullu ikilluni sulinermi iliuusissanik suliaqariartorluni. Nakkutilliisutut oqartussaasup ilaatigut angallatip nunakkoorutillu aamma assingusut uppersaataatitaanik misissuisinnaavoq aamma piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik misissuisinnaalluni. Piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik sulinermi misissugassanik pissarsisinneqarnissaq nakkutilliisutut oqartussaasup piumasarisinnaavaa.

Imm. 2. Nakkutilliisutut oqartussaasoq angallatinut nunakkoorutinullu umiarsualivimmut aamma sumiiffimmut il.il. toqqakkamut ingerlaqqusilluni peqqusisinnaavoq, misissuinissaq imaluunniit pisanik atortunillu usingiarnissaq siunertaralugit.

Imm. 3. Nakkutilliinermik oqartussaasoq inuillu allat pisinnaatitaasut taamalu iliornissamut Naalakkersuisunit toqqarneqarsimasoq, kinaassutsimut uppersaammik atuuttumik aamma inummut piniarnermik aallaaniarnermillu ingerlatsinissamut pisinnaatitaasumut akuersissummik saqqummiussinissamik piumasaqaateqarsinnaavoq.

Imm. 4. Piginnaatitsissutit imm. 1 - 3-mi taaneqartut, siumoortumik eqqartuussiviup aalajangiussaanik peqanngikkaluarluni kinaassutsimut uppersaammik pissusissamisoortumik takutitsinikkut suliarineqarsinnaapput.

Imm. 5. Imm. 1-3 malillugit nakkutilliinermik oqartussaasup imaluunniit inuup immikkut pisinnaatitaasup suliassai pillugit maleruagassat sukumiinerusut Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

§ 35. Nakkutilliinermut oqartussaasumut angallatip sumiiffianik, sammivianik sukkassusianillu il.il.nassiussuisartumik, angallatit malinnaaviginerannut atortulersuummik ikkussinissaq angallatinut piniariutinut Nakkutilliinermik oqartussaasup piumasarisinnaavaa.

Imm. 2. Angallammik nakkutiginninnermut ataqatigiisumik aqqissuussinermut taassumalu atorpeqarneranut atugassarititaasunut piumasaqaatinut malittarisassat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

§ 36. Nakkutilliinermut oqartussat nakkutilliinerup ingerlannissaanut pisariaqarpat makku pillugit nalunaaruteqarsinnaapput:

- 1) tulaassivissat imaluunniit pilaffissat pillugit naalakkiissutit inerteqqutillu,
- 2) tulaassivissatut piffissaliussat imaluunniit pilaffissatut piffissaliussat pillugit naalakkiissutit inerteqqutillu,
- 3) piniarnermi, tikinnermi, nuussinermi tulaassinermilu nakkutilliinermik oqartussaasup najuunnissaa pillugu naalakkiissut aamma

4) siumoortumik pisat oqimaalutarnissaannik nalunaaruteqarnissaq kiisalu oqimaalutaanerup oqimaaluttat uuttuutillu akuerisaasut atorlugit ingerlanneqarnissaa pillugit naalakkiissut.

§ 37. Inatsisartut inatsisaannik uuminnga imaluunniit Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugi maleruagassat atuutilersinneqarsimasut eqquutsinneqarnerannik nakkutilliinissamut pisariaqassappat, suliffeqarfinnut, angallatinut nunakkoortinullu, siumoortumik eqqartuussiviup aalajangiussaanik peqanngikkaluarluni kinaassutsimut uppersaammik pissusissamisoortumik takutitsinikkut, Nakkutilliinermik oqartussaasoq sukkulluunniit ikisinnaavoq.

Imm. 2. Pigsat Inatsisartut inatsisaannik uuminnga taannaluunniit naapertorlugi malittarisassanik aalajangersarneqartunik unioqqutitsinermut atorneqartut piviusumik pasitsaassisoqarsimappat, nakkutilliinermut oqartussat kinaassutsimik uppersaamat pissusissamisoortoq atorlugi aamma eqqartuussisunit aalajangiiffiqineqanngitsumik inuit illuutaannut piffissami sukkulluunniit isersinnaapput.

§ 38. Pisanik, Inatsisartut inatsisaat malillugu maleruagassiaanut akerliusumik pisanineqarsimasinnaasunik, tunniussinissap, nassiussinissap tunisinissallu pinngitsoortinnissaat siunertaralugu maleruagassanik Naalakkersuisut atuutilersitsisinnaapput, makku pillugit maleruagassat ilanngullugit:

- 1) Allat pisaannik pissarsisimaneq pillugu paasissutissiinissamut pisussaaffeqarneq.
- 2) Inuit allallu piniarnissamut aallaaniarnissamullu piginnaatitaaffeqanngitsut pisanisimasaannik taakkualuunniit ilaannik pissarsinissamut inerteqqutinik.
- 3) Pisassiissutit nungunneqareernerisa kingorna, uumasunik eqqissisimatitanik imaluunniit pisanik killilersukkanik pisat taakkualuunniit ilaannik tigusinissaq pillugu inerteqquteqarneq.

Imm. 2. Piffissap eqqissisimatitsiffiusup kingorna ullualuit qaangiunnissaasa tungaannut, pisat piffissap eqqissisimatitsiffiup avataani pisanineqarsimasut suliarineqarsimanngitsut pillugit aalajangersaasuusunik maleruagassanik Naalakkersuisut atuutilersitsisinnaapput.

Kapitali 8

Pineqaatissiissuteqartarneq

§ 39. Makku pissutigalugit akiliisitsinermik kinguneqarsinnaapput:

- 1) § 6, imm. 1, § 12, imm. 1, § 13, imm. 7-9, § 14, imm. 3-4, § 16, imm. 1 aamma 2, § 21, § 22, imm. 1-4, aamma 6-7, § 23, imm. 3, § 24, imm. 4, § 25, imm. 1-3 aamma imm. 6, § 29, imm. 2, aamma § 30, § 31, imm. 1, 3 aamma 4, § 32, imm. 2, aamma § 40, imm. 2, aamma maligassanik § 15, imm. 1, § 16, imm. 4, §§-it 17-20, § 23, imm. 4 aamma 5, § 24, imm. 1, § 25, imm. 4, 5, aamma 7, § 27, imm. 2, § 28, § 29, imm. 1, § 31, imm. 5, § 35, imm. 2, aamma § 38 naapertorlugit aalajangersarneqarsimasunik unioqqutitsinerit.
- 2) § 34, imm. 1-3, § 35, imm. 1, § 36, aamma § 45 malillugit peqqusissummik nalunaarutigineqarsimasumik malinninnginnerit, kiisalu § 36 malillugu inerteqqusummik nalunaarutigineqarsimasumik unioqqutitsinerit,
- 3) Inatsisartut inatsisaat naapertorlugi akuersissuteqarnermut, taassuma ataani immikkut akuersissuteqarnerit, Inatsisartut inatsisaat malillugu maleruagassat atuutilersinneqarsimasut ilaginnarneqarpata, aamma

4) Inatsisartut inatsisaanni piumasarineqartunik imaluunniit Inatsisartut inatsisaat malillugu maleruagassat atuutilersinneqarsimasut naapertorlugit pisortanut oqartussaasunut eqqunngitsunik paatsuungatitsisinnaasunilluunniit paasissutissiisoqarpat, pisortanut oqartussaasunut pisussaaffik malillugu paasissutissiisoqanngippat, aamma

5) § 37 malillugu nakkutilliinermi oqartussanik isertitsinngitsoq.

Imm. 2. Inatsisartut inatsisaat imaluunniit najoqqutassat atuutilersinneqartut Inatsisartut inatsisaat akiliisitsissummik aalajangersaanissamik tunngavissaqartitsippata, akiliisitsissut pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 5-mi malittarisassat malillugit inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisussaataasorlu akiliisitsissummut akileeqqullugu peqquneqarsinnaavoq.

Imm. 3. Inatsisartut inatsisaannik uannga imaluunniit taanna naapertorlugu najoqqutassanik atuutilersinneqarsimasunik unioqqutitsinerit angallat imaluunniit nunakkoort atorlugu piliarineqarsimasunut tunngatillugu, angallammik piginnittoq imaluunniit atuisoq akiligassamut akiliisussatut peqquneqarsinnaavoq, naak unioqqutitsineq piaaraluni mianersuaalliorluniluunniit iliornerlut pineqartumut tutsinneqarsinnaanngikkaluarteq.

Imm. 4. Akuersissuteqarnermi imaluunniit akuersissummi piumasaqaatinik unioqqutitsineq imaluunniit Inatsisartut inatsisaanni uani aalajangersakkanik imaluunniit taanna naapertorlugu maleruagassanik atuutilersinneqartunik unioqqutitsineq, akuersissuteqarnerup imaluunniit akuersissutip atorineqarsinnaanerata killiliiffigineqarneranik kinguneqarsinnaavoq kiisalu pisuni ilungersunartuni imaluunniit pisuni iliuuserisimasanik uteqattaariffusuni akuersissuteqarneq akuersissulluunniit atorunnaarsinneqarsinnaavoq.

§ 40. Inuk § 39, imm. 1-mi aamma 2-mi taaneqartunik maleruagassanik piaaraluni imaluunniit arlaleriarluni mianersuaalliorujussuarnikkut unioqqutitsisarsimasoq, pissutsit iliuuserisimasat malitsigisaannik inuup pineqartup siunissami illersorneqarsinnaasumik aallaaniarnermik ingerlatsisinnaannginneranik isumaqalersitsisimappata, piniarsinnaanermut allagartamik peqarsinnaanermut pissarseqqissinnaanermulluunniit pisinnaatitaaffik annaaneqarsinnaavoq. Tamannattaq atuuppoq aallaaniartilluni piaaraluni imaluunniit arlaleriarluni mianersuaalliorujussuarnikkut inummik allamik ajoqusiisimasutut imaluunniit tamatumunnga navianartorsiortitsisimasutut pisuussuteqartumut.

Imm. 2. Inuup piniarnermut allagartamik pissarsisinnaajunnaartitaasimasup imaluunniit inuup § 15 imaluunniit § 16, imm. 4 naapertorlugu piniarnermut allagartaanik arsaarneqarsimasup, piniarsinnaanermut allagartaq kommunip allaffianut tunniutissavaa.

Imm. 3. Piniarsinnaanermut allagartamik arsaagaaneq eqqartuussinermi aalajangeereernermit naatsorsorlugu ukioq ataatsimiit ukiut tallimat tikillugit sivilissuseqarsinnaavoq, imaluunniit utaqqiisaagallartumik. Allagartaajagaaneq utaqqiisaagallartumik pisimappat, ukiut tallimat qaangiunneranni allagartamik sulii sivilunerusumik arsaagaanissaq pillugu suliaq pinerluttulerineri inatsimmi § 165-mi malittarisassat malillugit eqqartuussivimmut suliaannagortinneqarsinnaavoq.

§ 41. Eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 37-mi malittarisassat malillugit Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkanik imaluunniit Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugu maleruagassanik atuutilersinneqarsimasunik unioqqutitsisisoqarsimatillugu nakkutilliineri oqartussaasoq angallatinik aamma assartuutini kiisalu atortunik aamma pisanik arsaarinnissinnaavoq.

Imm. 2. Nunami allamiut angallataataat Inatsisartut inatsisaannut imaluunniit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu maleruagassanut atuutilersinneqarsimasunut akerliusumik piniarnermik aamma aallaaniarnermik suliaqarsimasut nakkutilliinermik oqartussaasumiit tigummigallarneqarsinnaapput. Nakkutilliinermut oqartussaasup tigummigallaanermik aallartisaanerat eqqartuussisarnermik inatsimmi § 37-mi malittarisassat naapertorlugit ingerlassaaq.

Imm. 3. Iliuuserineqartoq pillugu inuk pineqartup qinnuteqaatigissaguniuk, suliaq piaartumik kingusinnerpaamillu nalunaaquttap akunneri 72-it ingerlaneranni politiit eqqartuussivimmut saqqummiutissavaat taassumalu iliuuserineqartoq akuerineqarsinnaanersoq aalajangiiffigissavaa. Kalaallit Nunaata eqqartuussivianut suliamik suliaassanngortitsisoqassaaq.

§ 42. Eqqartuussinerup imaluunniit akiligassiisoqarnissaanik aalajangiinerup kingorna, angallat nunakkoorulluunniit, atortui tamaasa ilanngullugit, § 41 malillugu tigummigallarneqartoq, akiligassiinermut akiligassat arsaarinnissutigineqartullu nalingi suliaassallu suliarineranni aningaasartuutaasut akilerneqarnissaasa imaluunniit akiligassat qularnaveeqqusernissaasa tungaannut aamma § 44 malillugu iliuusissat naammassineqareernissaasa tungaannut tigummigallarneqarsinnaavoq. Suliassap inaarutaasumik aalajangiivigineqarnerata kingorna qaammatit marluk qaangiutsinnagit tamanna pinngippat angallat atortullu naammassinnissutiginiarneqarsinnaapput.

Imm. 2. Angallammik atuisimasoq taassuminnga pisinnaatitaanani atuisimappat imm. 1-imiittut maleruagassat atorneqarsinnaanngillat.

§ 43. Unioqqutitsineq akiliisitsinermit qaffasinnerusumik kinguneqartinneqassanngitsoq isumaqarfigineqarpat, inuk pineqartoq unioqqutitsinermi pisuusutut nassuerpat piffissaliunneqartullu ersarinnerusup ingerlanerani, sivitsuinissap qinnutiginerata kingorna, akiligassap nalunaarummi allanneqarsimasup akilernissaanut piumassuseqarluni nassuerpat, Naalakkersuisut nalunaaruteqarsinnaapput suliaq eqqartuussivimmi suliarineqanngitsumik aalajangiiffigineqarsinnaasoq. Taamatuttaaq arsaarinnittoqarnissaanik piumasaqaateqarneq, tassunga ilanngullugu pigisanik nalilinnik arsaarinnissinnaaneq eqqartuussivikkoortitsinngikkaluarluni aalajangiiffigineqarsinnaapput. Eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassani unnerluussutip oqaasertaanik pisussaaffeqarnera akiliisitsisummi assinganik atorneqassaaq.

Imm. 2. Suliani allaffissornikkut suliarineqartuni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 347, imm. 1 aamma § 437, imm. 2, nr. 2-3 aamma imm. 3 taamatuttaaq atorneqartassapput.

Imm. 3. Akiligassaq piffissaliussap iluani akilerneqarpat akiliisitsiniaaneq unitsinneqassaaq.

§ 44. Pinerluttulerineq pillugu inatsimmi arsaarinnittarneq pillugu malittarisassat Inatsisartut inatsisaanni uani aamma atorneqassapput.

Imm. 2. Taamaattoarli angallat nunakkoorulluunniit atorlugu unioqqutitsilluni piniarnermi, piniarnermut atortunik atorneqarsimasunik, angallatip nunakkoorutilluunniit pisaanik tamanik taakkualuunniit nalinginik arsaarinnittoqarsinnaavoq, mininneqarsinnaappulli pisat unioqqutitsinani ingerlatsinermeersutut uppersarneqarsinnaasut.

Imm. 3. Pisuni pisat pillugit paasissutissanik amigartorujussuarnik imaluunniit arlaleriarluni amigartunik paasissutissanik tunniussisoqarsimatillugu, angallammik nunakkoorummilluunniit taassumaluunniit nalinganik arsaarinninneq pisinnaavoq.

Imm. 4. Inatsisartut inatsisaani uani malittarisassat atuutilersinneqartut naapertorlugit aalajangersakkanik unioqqutitsineq arsaarinninnikkut pineqaatissiinermik kinguneqarsinnaasoq aalajangersarneqarsinnaavoq.

§ 45. Pisat imaluunniit pisat nalingi imaluunniit taakku ilaannaat arsaarinnissutigineqarpata, arsaarinninnermut atatillugu piniariarnermit allamit pisanut taarsiullugit pisat immikkoortinnissaat nalunaaqutsernissaallu angallammut nunakkoorummulluunniit aamma nakkutilliinermik oqartussaasumit nalunaaqutserneqarnissaat akuerissagaa peqqussutaasinnaavoq. Taama iliornikkut pisat nalingi arsaarinnissutigineqarsimasut pisallu allat akulerussuunneqarsinnaaner at pinngitsoortinneqarsinnaanngippat, pisat nalingi arsaarinnissutigineqarsimasut sumiiffimmut aalajangerneqareersumut ingerlanneqassasut imaluunniit qaqinneqassasut angallammut nunakkoorummulluunniit peqqussutigineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Kalaallit Nunaata nunakkut aalisarnikkullu oqartussaaffigisaani angallat nunakkoorulluunniit inissisimappat, pisanik immikkoortiterineq nalunaaqutsiinerlu attatiinnarneqarsimassapput.

§ 46. Inatsisartut inatsisaat una imaluunniit taanna naapertorlugu maleruagassat atuutilersinneqarsimasut naapertorlugit akiligassiinerit arsaarinninnerillu, Nunatta Karsianut tunniunneqassapput.

Kapitali 9

Atuutilersitsinnermut ikaarsaariartitsinnermullu aalajangersakkat

§ 47. Inatsisartut inatsisaat juulip aallaqqaataani 2023-mi atortuulissaaq.

Imm. 2. Ilutigisaanik Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq kingusinnerusuk allannguutinik ilaqartoq atorunnaarsinneqarpoq.

Imm. 3. Inatsisartut inatsisaani imm. 2 tunngavigalugu malittarisassat atulersinneqartut imaluunniit ingerlatiinnarneqartut atorunnaarsinneqarnissaasa tungaannut imaluunniit malittarisassanik nutaanik taarserneqarnissaasa tungaannut atuutiinnassapput.

Namminersorlutik Oqartussat, ulloq 13. juuni 2023

Múte Bourup Egede (atsior.)

Naalakkersuisut Siulittaasuut

Namminersorlutik Oqartussat

Imaneq 4

3900 Nuuk

E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit

Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat

Naalakkersuisut